

TRIMBUNA NOUĂ

Organ al Partidului Național-Liberal.

Redacția str.
Românului 18Administrația:
Plaja Avram
Iancu 7.
Arad.

Anul VII. — Nr. 11

Apare de două ori pe lună sub conducerea unui comitet

Arad, la 1 Aprilie 1930.

Alegerile municipale din Arad.

In jurul unor declarații ale ministrului de finanțe și secretar general al partidului național-tărănesc.

Răspunzând la o întrebare cu privire la cartelul electoral dela alegerile comunale din orașul nostru Dl. ministru de finanțe a crezut nimerit să vorbească astfel, dela tribuna Camerei:

„Am încheiat acel cartel pentru ca să arătăm cetățenilor cât contează o atitudine sau alta a partidului liberal. Iur'adevăr ce vor spune acum cetățenii când vor vedea că liberalii pe deoparte au declarat categoric că nu recunosc legea noastră administrativă iar pe de altă parte, pentru câteva locuri de consilieri comunali au încheiat cu noi pact la Arad?».

Iată ce a înțeles secretarul general al partidului dela guvern și ministru de finanțe al țării, din toată desinterezata atitudine pe care liberalii și trebuie să o mărturisim — național-tărăniștii arădani au avut-o cu prilejul alegerilor dela 14 Martie c. când ambele partide au subordonat interesele politice de culoare, instinctului național.

Iată cum înțelege profesorul dela academia Comercială, cocoțat în fruntea treburilor publice, politica de conservare și solidaritate națională, la fruntariile țării, în mijlocul centrelor minoritare prin tradiție și prin tendințe centrifugale!

Așadar noi, liberalii din Arad „pentru câteva locuri de consilieri comunali” am abandonat politica programatică a partidului din care facem parte și, căzând în cursa întinsă de guvern, i-am dat istețului ministru de finanțe neașteptata ocazie să ne demaște în fața parlamentului și a opiniei publice, ca pe niște panglicari oarecari, gata de căpătulală.

Se vorbim cinstit: suntem convingși că această nu o crede nici însuși ministrul despre a cărui oratorie diarectică am mai avut ocazia să ne ocupăm — E adevărat că dsa a mai dat și până acum dovezi de inconștientă dar că ar putea merge cu inconștientă până aici, ne-ar fi greu să presupunem.

Credem mai de grabă că, făcând declarațiile mai sus amintite, ministrul finanțelor secătuite a venit să-și umple lipsa de spontaneitate a unui răspuns precis, prin afirmațiunile bazate, totdeauna, pe reaua credință cel caracterizează.

Ceace ne miră însă, este faptul că declarațiile de mai sus au fost făcute într-o ședință a Camerei prezidată de însuși șeful organizației național-tărănești din Arad, dl Ștefan C. Popp, — și dl Cicio Popp, n-a găsit de cuviință să rectifice afirmațiile lipsite de sinceritate ale oratorului.

— și însuși Dl Cicio Pop a prezidat.

(Continuare pe pag. IV-a)

Manifestul partidului liberal către țară.

În ședința de Marti a comitetului executiv al partidului liberal, dl I. G. Duca a citit următorul manifest către țară:

Alegerile pentru consiliile satești, comunale, județene și orășenești fiind terminate, partidul național-liberal socotește de a sa datorie să aducă mulțumiri tuturor acelor care prin votul lor l-au sprijinit în lupta sa pentru apărarea României întregite.

SEMNIFICAȚIA ALEGERILOR

Totdeauna, rezultatele obținute ne impun datoria să cercetăm înțelesul ce se cuvine să fie dat acestor alegeri.

În momentul în care reprezentanții partidului liberal au luat hotărârea să se retragă din actualele Corpuri legislative, ei au declarat că vor duce lupta în fața țării, cu credința că vor găsi în conștiința luminată a votului obștesc puterea de reacțiune și de rezistență necesare pentru stăvilirea operelor nefaste a guvernului național-tărănist.

Așa fiind, consecvent cu această hotărâre, partidul liberal a întreprins în toată țara acțiunea sa de luminare a votului obștesc.

Dl. Vinilă Brătianu

Alegerile județene și comunale au fost un nimerit prilej nu numai pentru a intensifica această acțiune, dar și pentru a putea constata roadele ei.

Partidul liberal prezentându-se în aceste alegeri a urmărit două scopuri de ordin superior. În primul rând, să nu lase ca România Mare, încă nu destul de consolidată și de orientată, să fie împinsă prin activitatea nesocotită a guvernului pe cât periculoase pentru unitatea și temeinicia ei dezvoltare în viitor, și, în al doilea rând, să împiedice falsificarea bunei îndrumări a vieții democratice și a tânărului vot obștesc.

Partidul liberal a dus lupta pe aceste temeuri, făcând apel la simțământul solidarității naționale și la conștiința democrației cinstite a României întregite.

REZULTATELE GUVERNĂRII DE AZI

În această luptă, el a arătat în fața țării rezultatele nenorocite și primej-

doase ale politicii antinaționale, anti-democratice și de adevărată ruinare economică și financiară a țării dusă de guvernul partidului național-tărănesc.

În ordinea națională: în Basarabia unde graja ar fi trebuit să fie mai vie decât oriunde, din cauza vecinătății cu Rusia sovietică, guvernul de astăzi a lăsat mână liberă agenților Moscovei, cari, cu complicitatea membrilor partidului național-tărănesc, urmăresc sistematic anarhizarea acestui ținut și izolarea lui sufletească de patria mamă.

E știut, e dovedit cu acte că trimișii internaționali ai III-a își găsesc în tot cuprinsul Basarabiei sprijinul în organizațiile de partid ale național-tărăniștilor.

În Ardeal, în Banat, în Bucovina și în Dobrogea nouă, uitând cele mai elementare interese de ordine și de consolidare națională, guvernul actual a încurajat toate tendințele iredentiste și a căutat în aceste forțe de destrămare a Statului, reazăm pentru trecătoare și meschine interese de partid.

În ordinea democratică: gravele abuzuri electorale semnalate în toate județele au dovedit îndeajuns ipocrizia democratică a regimului de astăzi.

Ultimele alegeri au fost un pas înapoi și o pată în democratizarea României Mari.

De altfel, sub o cărmuire în care terorizarea prin organizarea cetelor de voinici conduse de însuși primul ministru și colaboratorii săi din minister a devenit o dogmă politică, alegerile nu ne puteau înfrunsa decât spectacolul la care am asistat.

În ordinea economică și financiară: o politică de cheltuieli nesocotite, de înmăruneri exagerate, de pătimășă distrugere a întreprinderilor românești, a provocat o criză din cele mai acute, a sporit în mod artificial șomajul și a compromis echilibrul bugetar de care sunt strâns legate și posibilitățile noastre de credit în afară.

ȚARA S'A PRONUNȚAT

Rezultatele alegerilor au dovedit în chip sîrălucit că țara își dă seama de pericolul politicii național-tărăniste și prin urmare că partidul național-liberal nu s'a înșelat, nici când a așezat votul obștesc la temelia organizării de stat a României întregite, nici când, după retragerea sa din parlament, și-a pus toată încrederea în simțămintele opiniei publice.

Țara n'a ascultat de ademinerile și nu s'a speriat de amenințările agenților național-tărăniști.

Au căzut zeci de morți și sute de răniți, ceace nu s'a mai întâmplat la nici o alegere, dar opoziția a dobândit pretutindeni un număr însemnat de mandate, fie prin majoritatea voturilor, fie prin reprezentarea proporțională.

Tovărășia guvernului cu elementele iredentiste și comuniste este o manifestare simptomatică a mentalității partidului național-tărănist și a împins în multe cen-

tre din provinciile desrobite la o întemeiată și înviorătoare protestare prin concentrarea laolaltă a tuturor elementelor de ordine și românești.

În asemenea condițiuni, e lesne de înțeles că rezultatul alegerilor satești, comunale și orășenești n'a avut numai o însemnătate pentru viața gospodărească locală, ci un înțeles cu mult mai înalt: a fost manifestarea vădită a corpului electoral împotriva unei legi și a unei politici de distrugere a consolidării naționale, pe care toate partidele au urmărit-o dela război încoace.

LUPTA TREBE URMATĂ

De aceea, însă, mai mult ca oricând se impune astăzi, cu lupta să fi continuată cu toată hotărârea.

Primejdia este prea mare.

Nu putem ascunde că pentru a o înlătura se cere încă noi și grele eforturi.

Țara e dutoare să le facă, partidul liberal este convins că ea le va face.

În interesul suprem al statului și al neamului, opinia publică a acestei țări, care și-a exprimat voința în chip atât de patriotic la ultimele alegeri, nu va înceta lupta până ce nu se va pune capăt unei stări de lucruri, care nu poate și nu trebuie să mai dăinuiască.

Dealtmăneri, în loc ca avertismentul primit prin aceste alegeri să fi trezit la guvern conștiința datoriei, el caută, printr-o lege dictatorială, să înăbușească glasul tuturor acelor ce semnaleză primejdia și dintr-o patriotică preocupare cer să se ia măsurile cuvenite de îndreptare.

DATORIA TUTUROR

În fața acestei tentative îndrăznețe de a împiedica cu forța orice manifestare a legitimei indignări și a îndreptății îngrijorări: în fața acestei încercări arbitrare, la adăpostul căreia elementele vrajmașe și complicitii lor vor putea și mai lesne să-și continue opera de sistematică destrămare a Statului, toți bunii români trebuie să-și încordeze puterile și printr-o supremă efortare să inițieze cât mai repede un regim care a devenit o adevărată primejdie națională.

Toți factorii chemați, după așezământul nostru constituțional, trebuie la rândul lor să-și împlinescă datoria tot așa precum și-a împlinit-o, în ultimele alegeri, votul obștesc, cu toate siluirile și fără de legile făptuite.

În numele partidului național-liberal.

Vinilă I. Brătianu.

BULETINUL AGRICOL

al Camerei de Agricultură a județului Arad.

Prețul cerealelor pe piață din Arad în ultimile zile.

Grâu	Lei 500-510 — per 100 kgr.
Orz	290-300. — " " "
Ovăs	300-310. — " " "
Porumb	260-280. — " " "

Prețul animalelor în ultimele zile pe piața din Arad.

Părechea de cai	Lei 15 000 - 25 000 —
" " boi	15 000 - 20 000. —
" " porci	2 000 - 4 000. —
Una vacă	6.000 - 9.000. —

Târguri pentru animale de reproducție aranjate de Cameră pe plasă.

Cu anul 1930. am introdus un nou sistem în privința aranjării târgurilor pentru animale de reproducție, întrucât în loc să concentrăm toate animalele la Arad, cum am făcut până acum, am aranjat târgușoarele de tauri și alte animale de reproducție pe plase.

După cum s'a văzut și din publicațiunea noastră No. 706. din 25. Februarie a. c. aceste târgușoare au fost fixate după cum urmează:

Pentru data de 6. Martie Jol la Cermelu pt. tauri Simmenthaler, Podolici și vier Mangalița.	
Pentru data de 7. Martie Buteni, pentru tauri Simmenthaler.	
" " " 8. " Pâncota, " " "	
" " " 10. " Bârzava, " " "	
" " " 11. " Chășineu, " " "	
" " " 12. " și Podolici, " " "	
" " " 13. " Aradul nou " " "	
" " " " Pecica " " "	

Rezultatul a fost foarte frumos întrucât după materialul ce a fost adus înaltea Comisiunii putem afirma fără rezervă că agricultorii noștri crescători dau și de prezent o deosebită atențiune și creșterii de animale, o latură atât de importantă pentru viața noastră agricolă.

Tabloul relativ la taurii clasificați se prezintă după cum urmează:

	Prezențați.	Clasificați.	Vânduți.	Premiați.	Diplomați.
Cermelu	42.	28.	19.	6.	6.
Buteni	10.	6.	4.	6.	6.
Pâncota	16.	11.	7.	4.	4.
Bârzava	10.	3.	3.	1.	1.
Chășineu	30.	20.	8.	6.	6.
Aradul nou	30.	23.	21.	7.	7.
Pecica	28.	21.	16.	8.	8.
Total	165.	112.	78.	38.	38.

Au mai fost expuși și câțiva armăsari și un număr de vierți cari parte s-au vândut și parte sunt în pertractare ventru vânzare.

În total deci au fost expuși 165. tauri, din care s-au clasificat de buni 111. Din aceștia a fost vânduți pe loc 78. cap. Premiați au fost următorii crescători:

Teodor Părv, Apateu.
Petru Mang, Apateu.
Petru Tulcan, Apateu.
Ioan Vlăduș, Mișca.
Florea Moș, Apateu.
Pavel Lung, Mișca.
Pătrugan Indreica, Buteni.
Gurba Petru, Buteni.
Brăți Ioan, Buteni.
Ardelean Gheorghe, Buteni.
Ruja Ioan, Buteni.
Roblaek Coloman, Cii.
Gheorghe Tatulea, Cavin.
Ioan Ciocandor, Gașa.
Florea Strajici, Sâmbăteni.
Pintean Ștefan, Măscă.
Ștefan Horvat, Halaliș.
Gheorghe Buzgău, Nădab.
Ioan Morar, Sinte-Mare.

Todor Barbura, Mișca.
Gheorghe Hărău, Pilul-Mare.
Gheorghe Cristea, Giula Vârșand.
Mitru Orodean, Grânceri.
Mateiu Balogh, Rovine.
Antoniu Dörner, Glogovaș.
Iosif Klepp, Schöndorf.
Nicolae Bangert, Gattenbrun.
Adam Vormitag, Glogovaș.
Antoniu Herz, Schöndorf.
Sis Petru, Cavin.
Veazel Dusek, Peregul-Mare.
Hampel Alexandru, Peregul-Mare.
Sigmeth Ioan, Peregul-Mare.
Romulus Puta, Pecica.
Iosif Borsos, Rovine.
Gligor Sigmeth, Peregul-Mare.
Ștefan Hegyes, Rovine.
Rudolf Berar, Peregul-Mare.

În total 38. în valoare de Lei 18 200.

Acelea comune cari nu au putut face cumpărările necesare la târgurile din județul nostru și cari au voit să aducă pentru îmbogățirea sângelui animale din alte regiuni au cercetat și expoziția ce a fost aranjată în Grabași de unde s-au cumpărat în total 10. tauri de primul rang.

Tot asemenea au intenționat — la îndemnul Camerei — unele comune

de prin „Lunca“ să importeze tot pentru îmbogățirea sângelui tauri din Ungaria. Delegații acestor comune au fost trimiși la Mezőhegyes la Domeniul Coroanei pentru a cerceta materialul ce ne era oferit.

La prezentarea delegațiilor au fost avizați spre surprindere că numai pot preda animalele din cauza că partea cea mai alesă o duce la Budapesta la expoziție. De altcum spre mândria noastră putem afirma cu conștiința de tot înlăștită că după spusele delegațiilor toți taurii dela Domeniul care este vestit în progresele ce a realizat pe terenul creșterii de animale, a avut material mai slab de cât al nostru ce am putut vedea pe la crescătorii de prin județ.

La aceste târguri aranjate de Cameră au avut ocaziune toate comunele și posesorii să-și aleagă animalele de cari au lipsă pentru reproducție, întrucât după cum vedem întradevăr a fost adus material în-deajuns. Acele primării comunale sau posesoritate cari nu au avut bani în deajuns pentru cumpărare, am primit anumite ajutoare dela Cameră, cari nu mai trebuiesc replătite. Suma respectivă procentualitatea acestora a fost fixată de către Comitetul de Direcțiune din caz în caz după situația financiară a autorității respective mai redusă sau mai majorată.

Toate sumele au fost votate pe baza unei cereri prealabile, acompaniată de extrasul de proces verbal ce s-a adresat cu ocaziunea hotărârei ce a adus Comitetul în chestiune.

Selecțiunea porumbului.

Cu voie sau fără voie din punct de vedere al exportului am ajuns sau suntem aproape să ajungem la monocultura (cultura unui singur fel de cereale. Porumbul este singura plantă agricolă ce ne-a mai rămas în cultură, pentru export așa cel puțin ar reuși din situația agricolă-economică (de azi, nu degeaba am ricanii zic că „Corn is King“) porumbul este rege.

Nu trebuie însă să ne dăm învinși, solul și clima noastră produce grâu cu gluten mult și astfel de grâu e cerut pe piața străină, reclama științifică că la fel ca americanii canadieni, argentinienii și australienii, dar despre aceasta vom vorbi altă dată acum să vorbim de porumb.

Mai întâi ca să se știe, noi cultivăm prea multe varietăți de porumb și că aproape mai în fiecare an importăm varietăți noi din străinătate, în schimb însă nu selecționăm nici una. Rezultatul se vede porumb corcit, degenerat, vegetație lungă, producție mică, marfă neuniformă, depreciată și pelagră berechet.

Programul nostru ar fi să rămânem numai la varietățile noastre, am putea zice autohtone și anume: porumbul românesc pentru Banat, Transilvania, Oltenia, Muntenia și Dobrogea, porumb moldovenesc pentru regiunea dintre Siret și Prut și parte din Basarabia, porumb portocaliu și cincuantin pentru regiunea din dreapta Siretului și parte din Basarabia, porumbul Scormonic pentru regiunea subalpina (dealuri).

Din nenorocire porumbul din te de cal, s-a răspândit mai pe tot cuprinsul țării și a corcit toate celelalte varietăți de porumb.

Ar fi de dorit ca acest porumb — dacă nu se scoate din cultură să l-se reducă atunci aria de cultură numai în regiunea de șes a Munteniei. Toate aceste varietăți dacă sunt bine selecționate și cultivate în fiecare regiune și în fiecare an, atunci ele se pot recolta cel mai târziu la începutul lunii Septembrie, deci goana după porumbul străine timpuriu nu-și mai are locul, mai ales când am putea avea porumbul portocaliu, cincuantin și moldovenesc, gata de recoltat după 15 August. Nu goană după varietăți străine timpuriu, ci selecțiunea varietăților noastre pentru maturitate potrivită și producție mare, asta-i ce ne trebuie.

La Fermele Statului prin selecțiune și cultură îngrijite s-a ajuns ca porumburile locale să se coacă cu două săptămâni înaintea celor neselecționate. Selecțiunea porumbului costă în: alegerea știuleților de semănaș, conservarea lor și încercarea puterii lor de încolțire.

Știuleții de semănaș se aleg din lan

la sfârșitul lui August sau începutul lui Septembrie numai dela țrele cele mai sănătoase mai productive și cul știuleții copți perfect la aceasta dată. Acești știuleți trebuie să fie mai mari, tari, cu rânduri de boabe drepte, cu vârful bine coperit cu boabe și cu boabele toate de aceeași culoare și necorcite. Știuleții aceștia de semănaș trebuie bine uscați și conservați în magazii sau poduri nu sub strașini sau afară căci pot degera.

Încercarea puterii de încolțire a știuleților de semănaș se face spre primăvară astfel: se dă câte un număr fiecărui știulete începând dela 1. în sus: numărul se scrie pe un peteculeț de hârtie și cu o țintă se înfinge în colorul știulețului. Din fiecare știulete numărul se scoate cu o sulă șase boabe: două din mijloc, două dintre cotor și două dinspre vârf, aceste boabe se pun la încolțit pe pânză sau într-o cutie cu rumegătură de ferestrău.

Toți știuleții ale căror boabe au germinat rău sau au mucețit se îndepărtează dela semănaș.

Știuleților rămași buni de semănaș li se curăță boabele dela vârf și dela cotor și apoi se bat împreună și ceea ce se obține este semănaș bun, sănătos și productiv Cam dela 40. Știuleții se obține semănaș necesară pe un hectar.

Dacă fiecare cultivator ar face această selecțiune în fiecare an, s-ar mări și la noi producțiunea cu 20 la sută cum s-a mărit în America și dacă fiecare cultivator ar mai lucra pământul și porumbul cum trebuie, adică cu arături de toamnă și cu prașeli la suprafașă mai multe, atunci cu siguranță că producțiunea s-ar dubla în 3 ani și n-ar mai fi nevoie să importăm și să cultivăm porumbul Peilor Roșii din tribul Hopi din regiunile extra-secețoase din Statele Texas și Arizona, cum s-a făcut în ultimii ani.

Adică noi nu suntem în stare să ne producem varietățile noastre de porumb?

Nu putem face și noi cel puțin atât cât a făcut tribul semi-săbătec Hopi din America?

Ar trebui să ne roșescă și noi obrazul căci se-au întrecut peile Răi cu munca și cu priceperea lor.

Dr. D. ADRONESU.
din ziarul „Agra“

Activitatea Camerei pe anul 1929.

Activitatea Camerei de Agricultură a Județului Arad pe baza proiectului aprobat de Comitetul de Direcțiune și Plen a fost desfășurată în direcția diferitelor ramuri economice, cari constituiesc agricultura și anume: Agricultură propriu zisă, Zootehnia, Silvicultura, Pomicultura, Avicultura, Apicultura și alte operațiuni de ordin general ce stau în strânsă legătură cu menirea și scopul unei instituțiuni de profesune cu caracter public.

Toate aceste ramuri de operație pe categoria secțiilor susamintite au fost efectuate în cadrele posibilităților bugetului nostru de Lei 11.001.176.— relativ destul de modest față de complexul necesităților ce se prezintă pentru agricultura acestui județ, atât de dezvoltată în toate părțile ei de cultură.

În primul rând ne-am dat năzuința să scoatem în relief acelea părți ale vieții noastre agricole cari le credem a fi necesare pentruca în masa populară dela țară să ridicăm un mai viu interes față de majorarea producției pe toate terenurile de cultură, nu altcum și față de intensificarea gospodăriilor îndreptând agricultorii cu fel și fel de mijloace ce ne stau la dispozițiune pentru a-l îndruma pe un făgaș posibil mai rentabil și corespunzător vremurilor de azi.

Suntem în clar cu situațiunea agriculturii dela țară și știm prea bine că între împrejurările de azi luptă cu greutatea supraomenești pentru a-și

putea recăștiga echilibrul de odinioară și toamă pentru acela, afară de sprijinul multilateral pe care ne străduim a-l da din fondurile de cari dispunem, am căutat să-l putem câștiga și deosebul necesar recoltei ce a avut de scos pe piață. În direcția aceasta am tratat și tratăm și de prezent cu mai multe case de mare renume din străinătate cărora avem intențiunea a le concentra întreg produsul de cereale, animale și altele pentruca prin eliminarea intermediarului să-l scoatem un venit real mai onorabil și un preț mai acceptabil.

În aceste ordine de idei pentru ajutorarea sortii agriculturii noastre am încheiat contracte cu fabricile din străinătate și relativ importul diferitelor mașini și unelte agricole care spre bucuria noastră putem afirma că sunt foarte favorabile, întrucât, față de prețurile de pe piața dela noi numai puțin decât cu 40% au fost mai eficiente, afară de înlesnirile simțitoare ce li s-au dat din fondurile noastre bugetare.

Tot la fel am năzuit a realiza o înlesnire pentru populația noastră agricolă și pe alte căi, cari aparțin sferei noastre de activitate, zootehnie, apicultură, avicultură etc. În baza acestora deci avem onoarea a vă subșterne în mod detaliat, darea noastră de seamă asupra activității ce am depus în anul trecut, înșirate fiind după importanța lor, așa cum au fost trecute și în buget.

fințate în total 450. — peste întreg județul. —

Deplasări din interes oficial au fost făcute în total 215.

Inventarul Camerei prezintă azi în bilanț valoarea totală de Lei 541.949.

Muzeul la fel — care de altcum încă nu este complet — prezintă suma de Lei 191.993. ca valoare pentru activul Camerei.

Secția Agricolă.

În aceasta direcțiune am ținut să continuăm programul nostru bine stabilit încă din anii premergători și anume; eliminăm din folosință semănturile diferite de până acum, introducând în locul acestora alte mai noi — selecționate — cari prezintă absolută garanță pentru viito, având în vedere calitatea corespunzătoare recerșitelor de azi de pe piață și cantitatea ce intenționează a realiza fiecare gospodar pe holda sa.

Pentru aceste scopuri ca să ne putem convinge singuri de însușirile semăntelor privitor la capacitatea de producție și aclimatizare, am format ca și în anul trecut mai multe câmpuri de experiență: La ferma Statului Do-hângia-Chișineu, la Școala de Agricultură în Rovine și în fine la Ferma Statului Semlac.

Avem afară de acestea 6 câmpuri de încercare cu 4 repetiții cari au fost înființate în diferite regiuni ale județului la proprietarii mai de seamă.

Tot asemenea avem înființate pe la agricultorii cari. 80. Câmpuri de încercare cu 4 soluri de grâu, idem de a putea cunoaște, însușirile acestora față de sol climă etc. din aceea comună.

Din aceste câmpuri am intenționat să încredințăm un număr oarecăr și D-lor învățători de pe la Școlile de Stat cărora le-am făcut o ofertă foarte favorabilă în ceea ce privește procurarea semăntelor cu cari urma să facă experiențele pe pământurile ce le-au obținut dela Stat pentru astfel de scopuri însă zădărnice ne-au rămas toate năzuințele ce am depus întrucât la apelul nostru nu ne-a sosit nici un amator din întreg corpul didactic ce avem în județ.

Aceste experiențe le facem an de an în diferite regiuni ale județului, urmând ca după datele ce culegem să putem alege solul care este mai potrivit acelu sol și regiune.

Din semăntele importate cari corespund și cari intenționăm să le generalizăm am dat pentru înmulțire la mai mulți proprietari de seamă din județ cu aceea condițiune ca pe anul viitor să putem ridica întreagă recolta pe lângă condițiuni de plată corespunzătoare, urmând ca după aceea să le distribuim agriculturii cu preț redus.

În decursul anului 1929 am distribuit prin acțiunile noastre următoarele cantități

Grâu selecționat diferite soluri	2990 mm
Orz	121 "
Ovăș	612 "
Porumb	65 "
Semăntă de sîclec furagere	16 "
Măzărliche	325 "
Lacerna decuscutată	25 "
Trifol roșu	52 "
Cartofi	300 "

Total decl 4506 mm

în valoare de Lei 3.784.398

din care reînscasat p. vânzare 2.697.639

iar restul rămâne de Lei 1.086.759

a fost acoperit în $\frac{2}{3}$ parte din subvențiunea ce am primit dela Ministerul de Agricultură și Domenii prin Unirea Camerelor de Agricultură până când pt $\frac{1}{3}$ parte am contribuit noi din fondurile noastre ce avem create în buget.

Modalitatea de distribuire a fost pe cât poate de ușoară pentru agricultori, întrucât noi am dat semănta selecționată și binecurățită gata pentru însemnare care ne-a costat cu 25—30% peste prețul de pe piață a grăului de comerț amestecat cu corpuri străine, cum de altcum se obișnuiește în general. Acest preț a fost stabilit în aceea vreme la suma de Lei 520. per 100 kgr. Pe lângă aceasta acelor comune cari au făcut comandă de vagoane complete, am plătit și speșele de transport până la destinație.

Înalte de a începe însemnările de toamnă Camera a înființat în diferite comuni ale județului 15 stațiuni de curățirea semăntelor, punând la dispozițiunea populațiunii în mod gratuit toate trieurile ce avea în magazie. În urma acestora a putut ajunge ca în decursul timpului cât aceste stațiuni erau în funcție să se curețe pentru însemnare cca 500 mm. grâu.

Cu aceeași ocaziune am oferit aceste trieurile comunelor cu preț redus de 50% din preț pentruca aceste stațiuni să fie permanent deschise și puse la dispozițiunea publicului în mod gratuit.

Unele dintre comune au și cumpărat iar altele vor prelucra suma necesară în bugetul anului viitor.

Cu ocaziunea distribuției de semănte am pus la dispozițiunea agriculturii în mod gratuit toate aparatele noastre „Lotria” plus preparatul „Tiliantin” cu care au făcut saramurarea grăului.

Intențiunea ne-a fost să obținem populația la o procedură nouă, mai modernă în ceea ce privește saramurarea grăului în mod uscat.

Comitetul școlar al Școlii Normale de băieți „Dimitrie Tichindeal” din Arad

No. 242/1930.

Convocare.

Conform prevederilor decretului-lege privitor la organizarea comitetelor școlare, se convoacă Adunarea Generală a membrilor Comunității Școlare, în sala mică a primăriei, pe ziua de 30 Martie a. c. cu următoarea ordine de zi:

1. Verificarea gestiunii anului 1929.
2. Aprobarea bugetului pe anul 1930.
3. Alte eventuale propuneri.

Dacă la data de mai sus nu se vor întruni membri în număr reglementar, ședința Adunării Generale se va ține la 5 Aprilie a. c. fără altă convocare. Arad, 21 Martie 1930.

Președinte,
Dr. Iulian Borneas

Convocare

În conformitate cu articolele 11. 12. 13 din statutul asociației „Infrățirea”.

Se convoacă Adunarea Generală pentru ziua de Joi, 3 Aprilie 1930 orele 17 în sala Festivă a Liceului Moise Nicoară din Arad.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă pe anul 1929.
2. Reînnoirea organelor administrative.
3. Gestiunea financiară, descărcare.
4. Proiect de buget pe anul 1930.
5. Modificarea statutelor.
6. Propuneri, diverse.

BIROUL CAMEREI.

Camera este compusă din membri aleși, de drept și cooptați și anume:

Președinte: Dr. Iustin Marșleu, Arad.

Vice-președinte: Dr. Iulian Borneas, Arad.

Dumitru Nica proprietar, Moroda.

Director: Nicolae Popescu.

Secretar-Prezidențial: Dr. Cornel Luțai, Arad.

Membrii aleși.

Dr. Emil Micloși, Ioan Chera, Arad.
Luca Raicu, Arad. Constantin Imbroane, Arad-Gal. Dumitru Drăgan, Nădlac. Cheorghe Ruja, Buteni. Ioan Burza, Păncota. Ștefan Harșani, Rovine. Simion Mărza, Miniș. Ioan Memete, Chișineu. Iova Rus, Ineu. Iohann Vormittag, Glogovaț. și Pavel Bogdan, Iosășel.

Membrii de drept.

Dr. Iustin Marșleu, Prefectul Județului Arad.

Lazar Caba, Administratorul Financiar, Arad.

Lazar Perian, Consilier Agricol Arad
Dr. Alexandru Ch. Martha, Prim medic vet. județean Arad.

Insp. Gen. Ing. Ioan Piso Dir. Regiunii IX. Silvici Arad,

Ladislau Purgly, ca reprezentant Soc. Anon. a Agriculturii Arad.

Axente Secula, ca delegat al Camerei de Comerț.

I. Giurgiu, ca delegat al Comisiei Județene.

Cornel Grozda ca delegat al Ministerului Muncii.

Dr. Cornel Luțai, ca Președinte al Comisiunii Interimare Arad.

Membrii cooptați.

Ing. Ludovic Băcilă, Inspektor Silvic Arad.

Maior Aurel Birtoloo, proprietar Conop.

Valer Felnean, preot gr. ort. rom. Sămbătești.

Virgil Economu, Administratorul Fermei Clăra.

David Popovici Medicul veterinar al orașului Arad.

Corpul funcționarilor se compune din: I. Director, I. Secretar, I. Contabil, I. Impiegat, I. Dactilografă, I. Grădinar, I. șofer și I. camerist.

Din aceștia grădinarul și șoferul au fost retribuiți ca dlurășți, iar restul din alocația cuvenită la art. I. ca personal bugetar.

Registrul de intrare prezintă un număr de 4880. acte ce ni s-au înaintat cu anul trecut, care până la finea anului adică până la 31 Decembrie 1929, au fost rezolvate toate fără excepție.

Adresele expedate au fost 8893 pe anul întreg.

Ședințe ale Comitetului de Direcțiune am avut în decursul anului 10. (zece) cu a căror ocaziune au fost desbătute și rezolvate în total 11 chestiuni de ordin general.

În decursul anului trecut am distribuit în total 12.000 publicațiuni de specialitate, cari au fost redactate în limbaj popular pentru a putea propaga și pe aceasta cale într-o măsură oarecăr care sfaturile diferite între agriculturii noastre.

Tot la fel am distribuit și 3000 buc. broșuri de același natură ca publicațiunile. Toate aceste au fost date gratuit amatorilor.

Demonstrații cu semănte diferite și cu îngrășăminte chimice au fost în-

(Continuare din pagina 1-a)

dat marea adunare românească ținută la 2 Martie în piața Avram Iancu, adunare în care, luând cuvântul, a închinat un adevărat imn de laudă „celui mai mare act pe care l-a dat Unirea încoace îl trăiește Aradul”: *unirea partidelor politice românești în fața primejdiei comune.*

Abla a doua zi, la Sumar, deputatul arădan Adam Niculae a făcut unele rectificări, trecute aproape neobservate.

Și-acum, opinia publică să tragă concluziile, după ce va ține seama atât de reaua credință a politicianismului de duzină Virgil Magearu, cât și de atitudinea de „nu știu—n'am văzut” a celor cari prin chiar rostul lor erau chemați să pună lucrurile la punct — la care mai putem adăuga rezultatele dureroase din punct de vedere românesc pe care le-a obținut guvernul la Timișoara și Oradea-mare unde, aliat cu minoritarii și luptând împotriva partidelor românești, s'a trezit cu consiliul comunale... comuniste.

Iar ca încheiere, dacă și tovarășii noștri de luptă naționali-tărăniști din Arad, gândesc la fel ca ministrul finanțelor, să ni-o spună lămurit — și e nevoie să ni-o spună pentru că din partea lor n-am auzit nici o desmințire până astăzi. În caz afirmativ — și fără nici o altă explicație din parte-ne — domniile lor por conta pe demisia din Consiliul Municipiului a tuturor consilierilor aleși ca liberali.

Un răspuns mai categoric din partea noastră cred că nu așteaptă nici măcar inconștiența sau reaua credință a D-lui ministru de finanțe.

Aviz celor în drept.

Sub formă de scrisoare publică.

Amice,

Așteptând să-mi vină rândul la cassa de bilete într'un cinematograful, m-am nimerit vecin cu dumneata, tovarăș din vremuri, când părea să aibă omenia mai mare prej ca astăzi. De trecere de vreme, am schimbat câteva cuvinte. Și cum am observat, cu personalul cinematografului vorbește numai unguerește, știindu te dintre cel al căror cuvânt nu este lipsit de greutate în conducerea treburilor publice, mi-am exprimat mirarea, că se născotește limba românească într'un local susținut deopotrivă și de români, într'un oraș situat în România.

Vorbeam foarte liniștit, prietenește, cu gândul, că împărtășești aceleași păreri. Dar iată, că enervat peste fire, neînțeleg seama de plebea minoritară care ne încunjura în acea zi de Duminecă după masă — sau poate intenționat ținând seama de această plebe — mi-ai răspuns dârz și răstit, că este foarte bine ca personalul să vorbească numai unguerește, fiindcă unguerii susțin cinematografele din Arad.

Team privit lung, iubite amice și n-am priceput, cum nu pricep nici astăzi dar nici nu înțeleg să te pricep. Te știam român, îți vorbisem prietenește cu dreptul pe care mi-l dădeau împrejurările când îți făcea cinste prietenia mea, și-am vorbit calm, liniștit, fără nici cea mai ușoară umbră de provocare sau intenție, care te-ar fi putut jigni. Nimic nu justifică deci tonul dumneatae aspru și lipsit de bunăcuviință.

Ți-am întors spatele și am plecat fără salut, căci fie că îngâmfașă de a te fi cocoșat într'un post la care nu te-a învrednicit priceperea, fie că suferi de mania demagogiei popularității minoritare, nu ținam să-ți slujesc drept alvie revărsării cine știe cărei tuiburări cefaliene.

Numele și funcția dumneatae na interesează. Ești doar o cifră anonimă din cifrele generației robită de o mentalitate, care evoacă romanticismul nădragilor husarști de pe vremuri. Dacă mă ocup aci de dumneata, o fac, prințându-te așa ca pe un gândac într'un ac cu gămălie, ca un specimen al vremii, rămășiță dintr-o generație sortită să piară. Generația românilor cu ochii sgâiși și astăzi spre Budapesta, lpsiți de orice demnitate națională, slugi umile culturii milenare a celor buni platnici renegatismului și slugărniciilor Su-

fet netrebnic de slugoii credincioși fricii, îngâmfați și semeți cu cei din legea care la a zămislit. Suflet pestrițat de duplicitatea demagogiei internaționale.

Cât privește persoana dumneatae, iubite propovăduitor român al stăpânirii limbii unguerești peste Arad, află, că dacă înțeleg să dau Cezarului ce este al Cezarului, unguerului ce este al său, nu înțeleg să consimt ca în țara mea să-mi dicteze și astăzi Ungaria, de aci — oricât de sus te vei mui coșoa, nu uit, că ai fost odată mult mai mitel și dacă până acum credulitatea mea te-a găsit vrednic de salut, te rog să mă leriți.

Am credința, că generațiile cari vin, vin scaldate în alte ape, demnitatea națională slujind ca înveș al caracterului individual, iar vrednicia și meritul ca suporturi de titluri.

Fost amic.

Cuvânt răspicat.

Entuziasmul șovinist unguereș, manifestat cu prilejul alegerilor comunale din Arad, a culminat în ziua de 15 Martie, când în nebunia unei biruinți — exagerat trâmbitată ca atare — unguerii din Arad și-au uitat, că trăesc în România, ținându-și din toți bojocii iredent smul, ca o măturie de credință și nedepărțită frăție în istoria și aspirațiunile Budapestei.

Artificial ca tot ce n-are rădăcini solide în adevăr, acest entuziasm s-a ofilit ca o vântă de foc de paie, încă de a douăzi, când și-au reluat atitudinea de politică milogitoare și dubioasă, încercând să uneltească și se atâfe desbinări în blocul românesc. Cu plecăciuni umilite și fățarnice măgulit ipocrite au căutat în întâiul rând să și recâștige sentimentele copului județului, nădăjduind să-i exploateze simțul de legalitate și toleranță pentru poporul ales.

Iată însă răspunsul hotărât și foarte clar, pe care l-au obținut din partea domnului Dr. Iustin Marșieu:

„Sunt unele întrebări, în jurul cărora nu se pot isca contrapăreri la nici un partid românesc și în jurul cărora stăpânește o solidaritate de fier. Poporul maghiar trebuie să înțeleagă, că sunt anumite chestiuni, asupra cărora partidul rațional țărănesc, partidul liberal, partidul averescan constituie o unitate nedespărțită. Dacă maghiarii acceptă aceasta și o primesc ca un fapt împlinit asupra căruia n'ci prin gând nu se poate reveni, cred încă posibilă o înțelegere și o colaborare pacifică cu ei. Dacă însă nu înțeleg și continuă să ne provoace ca vrojmas, vor ști că au în fața lor zidul de nepătruns al poporului românesc, unit într-o singură forță. Cel care ar încerca să ne ispătească în această unire, va avea în fața lui nu adversari politici, ci dușmani declarați”...

Cuvântul e răspicat și n-are nevoie de nici un comentariu. Este cuvântul spus din inimă românească, din țaria convingerilor tuturor românilor cari fac sau nu fac politică, indiferent de opinii și credințe politice, cuvântul materializat în sângele nostru ca un început al vieții care va să vie în acest Arad românesc.

Suntem recunoscători unguerilor, că nesocotindu șovinismului lor de nevindecat, ne-a des h's tuturora orientări noi în politica Aradului. Trebuie să știe, că biruința pe care un amăgitor potop de vorbe late au trâmbitat o în zilele din urmă, este o biruință pe care vor însemna-o ca ultima pagină din istoria unui Arad unguereș.

E locu să aducem mulțumiri domnului prefect Dr. Iustin Marșieu, care a știut să le dea răspunsul, așa ca acest răspuns să fie al nostru al tuturora pentru azi și pentru totdeauna.

Fata morgână.

Nu e vorba de viziunile călătorului întârziat în zilele călduroase de vară pe câmpiile nemărginite, ci de fata morgână politică, adevărată de remanierea guvernului. Trâmbitată și anunțată de câteva ori cu surle și tobe, s'a sfârșit în totdeauna printr'un fiasco adevărat printr'o complectare. D Maniu n'are cura ul să procedeze la o remaniere complectă a guvernului, deoarece trebuie să treacă peste multe valori și capacități... negative, cari dacă ar fi sacrificate, s'ar simți nedreptăți — s'a întâmplat deja. Și deaceia remanierea a devenit o iluzie politică irealizabilă, o fată morgână invizibilă.

Cum s'a făcut complectarea guvernului acum, imi face face impr-sia că fost cărpăla. Pentruca un lucru stricat întrucâtva să mai poată fi utilizabil, a fost cărpit cu 2 petece și jumătate, adevărat cu 2 ministri vlini și o jumătate de ministru. Și cu toată această cărpăla de bălcu lucrul va veni aruncat la gunoi, că prea-i de tot stricat, ca să mai poată rezista evenimentelor zilei. Alegerile jud țene ne-au făcut să pre uonem lucrul acestor, iar ce e comunale ne-au întărit presupunerea: nu e oraș, care să n'aibă un număr respectabil de consilieri liberali. Chiar în Capitală unde au votat morți — v. Curentul de Luni 17 Mart. art. Popoș Duminecal — lista liberală a obținut 36 mandate din 80. Un succes frumos. Semnele veniit.

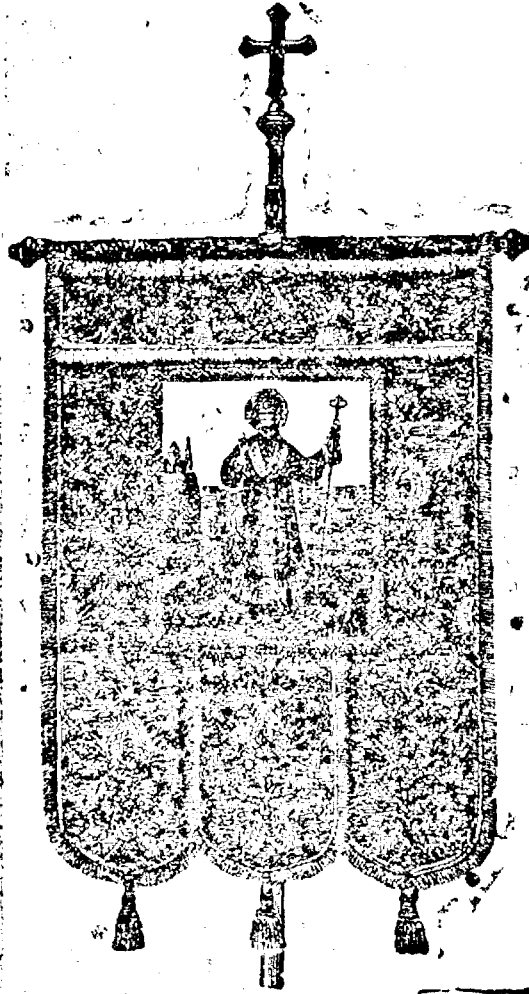
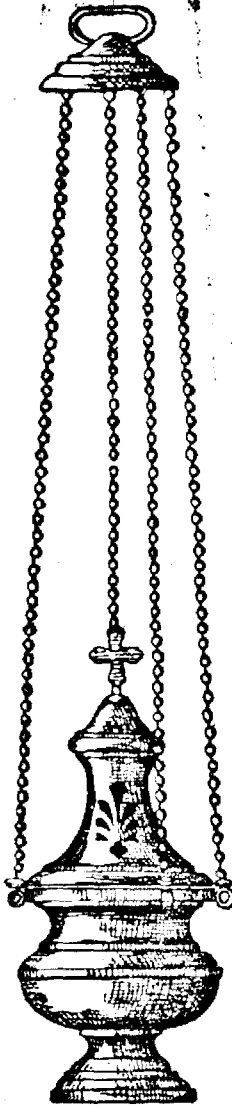
Sunt curios însă, fiindcă vorbil de remaniere, să cunosc situația D-lui Halipșa în guvern. După câte știu eu D-sa reprezintă Basarabia, dar Conform Legii pentru reorganizarea ministerelor, ministerele provinciilor sunt desființate și atunci ce existență legală mai are ministeratul D-lui Halipșa? Ori reprezintă pe Stere — agentul sovietic în guvern? Augustin Crișanul.

LIBRĂRIA DIECEZANA

ARAD, STRADA EMINESCU No. 18

MARE DEPOZIT în recvizite bisericesti și anume:

Cădelniță, Lăcăr, Po'ir, Lăcărniță, Copie, Steluță, Disc, Miruitor, Cană pt. încălzit apa, Culie pt. botez, Culie pt. Sf. cuminecătură, Clopoțel, Chivot, Candele, Ripizi, Sfeșnice, Candelabre, Prăznicare, Vase pt. apă și vin, Căldărușe, Icoane pictate pe pânză etc., etc.

iar CROITORIA DIECEZANA

pregătește pe lângă prețurile cele mai moderate: Ornate, prapori, epitrachile, veste teologice Epitaf (mormântul D-lui), slichare, mășae pentru tetrapod, perdele la ușile împărătești.

La cerere trimitem catalogul complet, gratuit.